

Varð happaður til deyðis

Tordur J. Niclasen

Hann var ein fittur smádrongur. Plagdi javnan at vitja okkum. Synir okkara og hann plagdu at spæla saman. Pápin var veiðumaður og mamman arbeiddi heima. Jacob var navn hansara.

Plagdi at vera við pápanum á veiðuferðum. Kláraði seg hampuliga væl, hóast hann frá barni av bar brek. Einku stórvægis, men tó soleiðis, at hann ikki, á hædd við javnaldrarnar, var førur fyri at útinna roysnisbrøgd á skí ella á vølli.

Í bygdini, millum javnaldrarnar, tyktist hetta tó ikki at vera nøkur forðing fyri at hann slapp uppí og eftir førimuni var við í leiki.

Í heimligum umhvørvi tyktist hann at trívast. MEN so kom vend í.

Á veiðuferð doyði pápin og gjørdist hann sostatt fardirloysingur bert 12 ára gamal.

Siggi hann og mammununa enn fyri mær - ein kaldan vetrardag, standandi við opna grøv og líta niður á kistuna hjá pápanum. Hetta var seinastu ferð vit sóust.

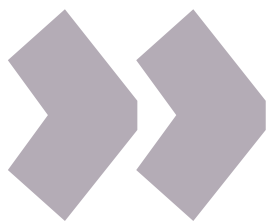
Tvey ár seinri kom eg aftur á leiðina - spurdi eftir honum og fekk tá at vita, at nakað eftir at pápin var deyður, flutti hann og mamman í aðra bygd. Skuldi har finna sær nýggjar vinir. Hann treivst ikki, slapp ikki upp í leik, varð argaður og kendi seg einsamallan og óynsktan í hesum nýggja umhvørvi. Tað bleiv ikki betri sum tíðin leið - varð stöðugtappaður. Skúlin og tey vaksnu vóru vitandi um hetta, men eingin gav tí gætur og eingin kom honum til hjálpar. So kom seinasti dropin í glasið - og tað fleyt yvir. Bert 14 ára gamal tók hann seg av døgum - hann orkaði ikki meir! Ein sorgarleikur, sum uttan iva kundi verið fyrirbyrgdur, um onkur gæv honum gætur og kom honum til hjálpar.

Hann varðappaður til deyðis!

Happing er ikki eitt ókent fyrirbrygdi og ikki so fá munnu tey vera, sum, frá barni av, eru vorðinappað. Happing er av tí ónda! Hon súrgar tilveruna og mangan

leggur hon "stein oman á byrðu". Hon finst víða um - í heimligum umhvørvi, innan skúlans gátt, í frítíðar virksemin, í felagsskapum, á arbeiðsplássi og á skipsdekki. Happingin skerjir lívsgleðina, skapar ørkymlan og vónloysi. Ja, hon er, stutt sagt, av tí ónda!

Tíbetri er opinleikin um happing vorðin størri tey seinru árin. Innan skúlan gátt og aðrastaðnis við er hesin ágangur umrøddur og gagnlig átøk sett í verk. Tað er at fegnast um.

So kom seinasti dropin í glasið - og tað fleyt yvir. Bert 14 ára gamaltók hann seg av døgum - hann orkaði ikki meir! Ein sorgarleikur, sum uttan iva kundi verið fyrirbyrgdur

Eingin eigur at verðaappaður - og eingin eigur at happa.

Hóast ymisk, hava vit øll, frá Skaparans hond, sama virði - og eigur tí virði hins einstaka ikki at vera mett í mun til avrik, førleika ella útsjónd.

Umráðandi er, at henda sóttin, sum til tíðir kann tykkast "óskyldug", stöðugt verður mótarbeidd og at styrkt verður munagott um upplýsandi og fyrirbyggjandi átøk.

Hetta er mær og Miðflokkinum eitt hjartamál og er hetta er nakað, sum komandi lögting/landstýrið eigur og skal leggja sær í geyma.

Eiði 31. Juli 2019

"Tað viktigasta í verðini..."

Hans Pauli Strøm

"Tað viktigasta í verðini, tað er okkara heilsuverk". Tað er í hvussu er hugsanin á føroyska sjúklingahotellinum í Keypmannahavn - uttan at taka nakað frá øllum hinum, ið týðningarmikið er.

Var har seinnu helvt av juli. Eitt vælsignað stað, við góðari og hjartaligari umsorgan og hjálp frá starvsfólkum, bestu umstøðum og tæmastum, eins og við samskiftinum við sjúkrahúsini og við flutninginum, har mann skal tíðliga ella seint. Havi verið her áður, meir enn einaferð, og sami hjartagóði og professionelli stuðul.

Mann kennir seg tryggan og í góðum hondum. Her er altíð fult hús. Fólk koma og fara, summi fyri styttri og onnur fyri longri tíð. Her koma fólk, ið hava stríðst eitt langt arbeiðslív, fólk í bestu árum eins og foreldur við børnum. Hvør við síni søgu.

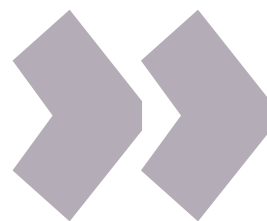
Í ríku sosialu samveruni, ið útfoldar seg í matstovuni og felags-

rúmunum innan og uttan dura er nógv prát. Gjøgnum alt stórt og smátt gongur ein reyður tráður: takksemi fyri okkara heilsuverk, tí tað er tað viktigasta av øllum. Mangan verður tikið til, at fyri alt hetta gjaldi eg mín skatt við gleði - og gjarna nakrar krónur aftrat, verður tað neyðugt!

Havi hetta í huga, góðu fólk og flokkar, ið nú fara í valstríð. Smæðist ikki við at geva okkara heilsuverki tað upplýfting, ið skal til, skulu vit vera á sama stöði sum í grannalondunum. Okkara bestu fakkfólk siga, at umframt alla ta stóru orku, vit leggja í heilsuverkið longu í dag, skulu út móti tveyhundrað miljónum aftrat. Hvør ið so kemur at ráða næsta fyra árin, semjast so um at taka eitt stig hvørt árið fram móti hesum máli. Gott at vit hava Ríkissjúkrahúsið at dúva uppá. Best um tað bara verður í neyðstøðum, og vit kunnu klára tað mesta heima.

Hava vit ráð? Øll fáa vit brúk fyri heilsuverkinum meir og minni tíðugt. Men vit hava goldið í felagskassan alt okkara friska lív, m.a. til hetta endamálið. Og tey flestu okkara kunnu tíbetur fáa leikidóm og arbeiðsførleikan aftur, takkað verið heilsuverkinum - so tað lønar seg!

Gott val

Havi hetta í huga, góðu fólk og flokkar, ið nú fara í valstríð. Smæðist ikki við at geva okkara heilsuverki tað upplýfting, ið skal til, skulu vit vera á sama stöði sum í grannalondunum.

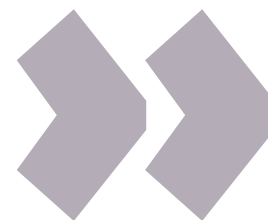
Fýra ting á ting

Komandi valskeið kann hava avgerandi týðning fyri námsfrøðiliga virkisøkið. Tí hevur Føroya Pedagogfelag valt at varpa serligt ljós á fyra ting, ið vit meta hava avgjördan týðning fyri økið.

Vælferðarlógin skal samtykkjast. Lógarbroytingarnar og nýggj lóggáva vóru klár á tingið, áðrenn tingið fór í summarfrí. Føroya Pedagogfelag heldur tað hava avgjördan týðning fyri sosialpedagogiska økið, at henda lógin kemur í gildið og lógarverkið, ið liggur til grund fyri, at virkseimið gerst dagført og greitt. Hetta hevur tó størstan týðning fyri tann einstaka borgaran, ið skal liva við tæmastum frá tí almenna.

Almenn lønartalva gerast. Fleiri fakfeløg hava í fleiri umfórur gjørt semju við arbeiðsgevaran um, at hetta arbeiðið skal gerast, og krevur tað, at politiskur vilji eisini er

fyrir at fáa hetta raðfest. Ein slík lønartalva eigur at gera upp við kynsmunir á lønunum og vera nútíðar grundað.

Familjulív og arbeiðslív eiga at ganga hond í hond

Minimumsnormering ásetast. Fyri dagstovnaøkið, vøggustovur, barnagarðar og frítíðarskúlar

er minstamark av starvsfólkatímum til barnið ein trygd hjá børnunum fyri at fáa sínar grundleggjandi tørvir tryggjaðar. Føroya Pedagogfelag hevur eitt uppskot klárt, ið kann tryggja børnunum eitt minstamark av tímum, og harvið tíð saman við vaksnum.

35 tíma arbeiðsvika samtykkjast. Familjulív og arbeiðslív eiga at ganga hond í hond, og líkt er til, at vit í framtíðini skulu orka at arbeiða fleiri ár enn áður. Eftirlønarløndurin er hækkaður. Tí eigur arbeiðsvikan at stytast soleiðis, at fleiri orka at arbeiða ALT arbeiðslívið. Føroya Pedagogfelag hevur eitt uppskot klárt, ið er eftir sama leisti sum í 1978, tá arbeiðsvikan fór úr 42 tímum niður í 40 tímar.

Føroya Pedagogfelag ynskir øllum eitt gott val.